

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

«KONTAKT»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Marit Røstad,

Forvaltning av statlige tilskuddsordninger på landbruksområdet i 2022

Statsforvalteren i Trøndelag vil med dette orientere kommunene i Trøndelag om ansvaret som kommunen har for forvaltningen av statlige tilskuddsmidler og beløpsmessige rammer for tilskuddsordningene.

Innholdsfortegnelse

1 Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen	2
2 Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning	2
2.1 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.	3
2.2 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	3
2.3 Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket (RMP)	4
2.4 Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak	4
2.5 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)	4
• Vegbygging, drift med taubane, hest o.a.	4
• Tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak	4
2.6 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	4
2.7 Tilskudd til drenering av jordbruksjord	4
2.8 Tilskudd til tiltak i beiteområder	4
2.9 Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket	4
3 Oppfølging og kontroll	5
3.1 Internkontroll hos tilskuddsforvalter, dvs. kommunen	5
3.2 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere	6
3.3 Kontroll med fagsystemene	6
3.4 Rapportering om sikkerhetsbrudd og svakheter ved Landbruksdirektoratets elektroniske tjenester	6

1. Generelt om forvaltningen av tilskuddsordningene og ansvarsdelingen

Når kommunen forvalter statlige tilskuddsordninger på vegne av staten, har kommunen ikke den samme selvstendige myndigheten som den ellers har. Forvaltningen av slike midler er underlagt statlig styringsrett. Kommunene må forvalte tilskuddsordningene i samsvar med kravene i regelverket for ordningene, i rundskrivene, dette brevet og ellers regelverk som gjelder for utøvelse av offentlig forvaltning.

Kommunene skal benytte Landbruksdirektoratets elektroniske fagsystemer ved tilskuddsforvaltningen. Systemene er nettbaserte og krever innlogging på Landbruksdirektoratets nettsider.

Tilskuddsbevilgningene som kommunen forvalter på landbruksområdet, er gitt over statsbudsjettet. De er derfor å anse som statlige tilskuddsmidler. Statlige tilskudd skal forvaltes i samsvar med kravene som følger av *Reglement for økonomistyring i staten*. Reglementet gjelder også for styring og oppfølging av delegert forvaltningsmyndighet¹.

Landbruks- og matdepartementet har delegert vedtaksmyndigheten for en rekke statlige tilskudd til kommunene, og dette er gjort med hjemmel i adgangen som følger av jordloven og skogbruksloven. Vedtaksmyndigheten er delegert i forskrifter hjemlet i disse lovene. Vedleggene til dette brevet inneholder informasjon om beløpsmessige rammer som kommunene må holde seg innenfor når de fatter vedtak om tilskudd. Det er viktig at vedleggene blir distribuert til saksbehandler for den enkelte ordning.

Landbruks- og matdepartementet har instruksjonsmyndighet når det gjelder hvordan den delegerte myndigheten skal utøves og hvordan de statlige midlene skal forvaltes. Til instruksjonsmyndigheten ligger det også en rett til å kontrollere at oppgaver og myndighet utøves som forutsatt. Forvaltningsoppgavene er for mange av tilskuddsordningene på landbruksområdet delt mellom Landbruksdirektoratet, statsforvalter og kommune.

Landbruksdirektoratet administrerer tilskuddsordningene. Det består i regnskapsføring og rapportering til departementet, utvikling og drift av de elektroniske fagsystemene som kommunene skal benytte ved forvaltningen av tilskuddene, utbetaling av tilskudd til mottakerne, utarbeide skriftlig veiledningsmaterieell til søkerne, og å gi utfyllende instruksjoner om forvaltningen av ordningene. Instruksjoner om krav til forvaltningen vil normalt være gitt i rundskriv som er publisert på direktoratets nettsider, men kan også være integrerte i funksjoner i fagsystemene.

Det er statsforvalteren som har fått myndighet og ansvar for å fordele og informere om rammene for midlene til hver kommune. Statsforvalteren har også fått myndighet og ansvar for å veilede og føre kontroll med forvaltningen som er delegert til kommunene i sitt fylke. Kontrollen innebærer å se til at kommunene utfører sine oppgaver på en forsvarlig måte og har etablert intern kontroll. Statsforvalter er også klageinstans for vedtak som kommunene har fattet.

2. Mål, rammer og føringer for den enkelte tilskuddsordning

I tråd med Stortingets vedtak gis kommunene i (fylke) med dette rammer og retningslinjer for forvaltning av tilskuddsordninger på Landbruks- og matdepartementets område for 2022, jf. [Prop. 1 S \(2021-2022\)](#), [Prop. 1 S Tillegg 1 \(2021-2022\)](#) og [Prop. 200 S \(2020-2021\)](#), og Stortingets behandling av disse. I Prop. 1 S omtaler Landbruks- og Matdepartementet unntak fra økonomireglementets bestemmelser, bla unntaket for kravet fra resultatrapporteringen og gir nærmere begrunnelse og

¹ Reglement for økonomistyring i staten, § 2 b) og c)

forklaring til hvordan dette håndteres. Kommunene skal derfor ikke vurdere og rapportere om måloppnåelsen med mindre noen annet fremgår nedenfor.

Nedenfor følger informasjonen om ordningene og rammene som kommunene skal benytte ved forvaltningen og utøvelse av budsjett disponeringsmyndigheten, jf. pkt. 3 nedenfor.

For tilskuddsordningene der Statsforvalteren fordeler tilskuddsrammer til kommunen, har Statsforvalteren også anledning til å omfordele udisponerte midler mellom kommunene i løpet av året. Vi ber derfor om at dere i størst mulig grad fatter vedtak før 10. november. Det vil gi oss mulighet for å omfordele udisponerte midler mellom kommuner, og for å ha grunnlag for budsjettinnspill for 2023.

Nedenfor finner dere en oversikt over alle tilskuddsordningene på landbruksområdet, der myndighet er delegert til kommunene. For ordninger der tilskuddsrammene fordeles av Statsforvalteren vil kommunens budsjett ramme framgå av det vedlegg som framgår av oversikten nedenfor.

Mer informasjon om forvaltningen av ordningene, fagsystem og tilganger finner dere på www.landbruksdirektoratet.no

2.1 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv.

Mål og målgruppe for ordninga

Formålet med tilskuddet er å medvirke til å dekke kostnadene til avløsning ved egen eller barns sykdom, svangerskap, fødsel, adopsjon eller omsorgsovertaking, og ved dødsfall. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Tilskuddet kan også gis til gjenlevende ektefelle, samboer, forelder eller barn etter avdød jordbruker.

Beløpsmessige rammer for 2022

For tilskudd til avløsning ved sykdom m.m. utbetales tilskudd etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordninga fordeles ingen budsjett rammer ned til kommunenivå. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet sørger for å tilgjengeliggjøre budsjett ramme i Agros og påser at budsjettet ikke overskrides.

2.2 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Mål og målgruppe for ordninga

Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp. Formålet med de enkelte tilskuddsordningene under produksjonstilskudd, er beskrevet i den årlige budsjettproposisjonen Prop. 1 fra Landbruks- og matdepartementet. Tilskudd kan gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon på én eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for, slik disse gruppene til enhver tid er definert i medhold av jordbruksavtalen.

Beløpsmessige rammer for 2022

For produksjonstilskuddene og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid fordeles ingen konkrete budsjett rammer. Satsene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordningene ikke overskrides.

2.3 Tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket

Mål og målgruppe for ordninga

Formålet med tilskuddet er å bidra til å ivareta jordbruket sitt kulturlandskap, biologisk mangfold, kulturmiljøer og -minner, tilgjengelighet i jordbrukslandskapet, samt redusere bruk av plantevernmidler og utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Føringar for søknadsomgangen 2022 vil følge av:

- Veileder for ordninga som fastsettes i mars 2022.
- Budsjettramme som fastsettes i jordbruksoppgjøret våren 2022.
- Veileder for saksbehandling som fastsettes i september 2022.

Beløpsmessige rammer for 2022

For regionale miljøtiltak i jordbruket fordeles ingen konkrete budsjettrammer. Satsene fastsettes av Statsforvalteren ut fra antall søkere som fyller vilkår, slik at budsjettbevilgningen for ordninga ikke overskrides.

2.4 Tilskudd til tettere planting og gjødsling som klimatiltak

Mål og målgruppe for ordninga

Formålet med ordninga er å legge til rette for tiltak som kan ta vare på eller øke karbonlageret i skogen. Tilskudd etter ordninga kan gis til alle skogeiere som har mer enn 10 dekar produktiv skog.

Beløpsmessige rammer for 2022

Tilskuddet innvilges og utbetales etter fastsatte satser dersom vilkårene er oppfylt. For denne ordninga fordeles ingen budsjettrammer ned til kommunenivå. Kommunene fatter vedtak. Landbruksdirektoratet kan justere satsene gjennom året for å unngå at budsjettet overskrides.

Fagsystem og tilganger

Nærmere informasjon om fagsystemet for Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (ØKS) fås ved henvendelse til statsforvalter.

2.5 Nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) (vedlegg 1 og 2)

- Vegbygging, drift med taubane, hest o.a.
- Tilskudd til skogkultur, miljøtiltak og andre tiltak

2.6 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (vedlegg 3)

2.7 Tilskudd til drenering av jordbruksjord (vedlegg 4)

2.8 Tilskudd til tiltak i beiteområder (vedlegg 5)

2.9 Tilskudd til utvalgte kulturlandskap i jordbruket

Informasjon om ordninga m.v. og beløpsmessige rammer for 2022 går fram av eget brev til de aktuelle kommunene.

3. Oppfølging og kontroll

3.1 Internkontroll hos tilskuddsforvalter dvs. kommunen

For å sikre korrekt saksbehandling, skal kommunen ha etablert systemer, rutiner og tiltak som blant annet har til hensikt å forebygge, avdekke og korrigere feil og mangler².

Tiltakene skal bidra til å sikre korrekt:

- Registrering av faste data
- Saksbehandling, herunder dokumentasjon av fastsettelse av tilskuddsbeløp
- Registrering av vedtak om tilskudd
- Utbetaling av tilskudd til rett mottaker til rett tid
- Registrering i regnskapet
- Behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker

Transaksjonskontroller

Kontroll av utgifter og inntekter er et element i internkontrollen. Det skal sikre at bla. tilskudd blir håndtert i samsvar med gjeldende lover, regler. Kommunen må derfor etablere systemer og rutiner som sikrer kontroll med transaksjonene. Dersom fagsystem har funksjonalitet for å utføre kontroller, kan kontrollene utføres maskinelt. Det er to transaksjonskontroller som er relevant for kommunene å etablere for forvaltningen av tilskuddene. Disse omtales nedenfor.

Krav knyttet til utøvelse av budsjettdisponering

Alle disposisjoner som medfører økonomiske forpliktelser, skal godkjennes av en ansatt i virksomheten som har budsjettdisponeringsmyndighet. Vedtak om tilskudd er en slik disposisjon. Virksomhetslederen som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan delegere denne helt eller delvis til ansatte på lavere nivåer. Delegering av budsjettdisponeringsmyndighet skal være skriftlig. Virksomheten skal ha rutiner for tilfredsstillende oppfølging av delegert budsjettdisponeringsmyndighet.

Før en ansatt med budsjettdisponeringsmyndighet gjennomfører disposisjoner, setter *Reglementet for økonomistyring i staten*³ krav om at vedkommende skal

- a. påse at det er hjemmel for disposisjonen i stortingsvedtak, tildelingsbrev eller andre vedtak og at disposisjonen ellers er i overensstemmelse med gjeldende lover og regler
- b. påse at det er budsjettmessig dekning for utbetalingen
- c. påse at disposisjonen er økonomisk forsvarlig

I praksis vil det å skulle påse at det er hjemmel for disposisjonen etter a), være å påse at vedtaket er i henhold til tilskuddsregelverket, dette brevet og rundskrivene på Landbruksdirektoratets nettsider. Informasjon om budsjettmessig dekning for tilskuddet som skal innvilges, følger av omtalen av de beløpsmessige rammene foran i dette brevet.

Den som har budsjettdisponeringsmyndighet, kan ikke godkjenne godtgjørelser eller andre utbetalinger til seg selv.

Attestasjon

Alle tilskuddsbeløp skal være attestert⁴ før utbetaling kan skje. Den som attesterer, skal kontrollere at utbetalingsforslaget stemmer med vedtaket om tilskudd (tilskuddsbrevet), og at tilskuddsmottakeren har sendt inn dokumentasjon der det er stilt vilkår om dette.

² Reglementet for økonomistyring i staten kapittel 6.3.8.1 og kapittel 2.4

For tilskudd til regionale miljøtiltak i jordbruket og produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket skjer attestasjon maskinelt i de elektroniske fagsystemene.

Attestasjonen skal utføres av en annen enn den som har budsjett disponeringsmyndighet og har bekreftet disposisjonen. Den som attesterer, kan ikke attestere utbetalinger til seg selv.

Rapportering av misligheter

Statsforvalteren minner om at dersom kommunen oppdager misligheter, skal Riksrevisjonen underrettes omgående. Dette følger av Reglement for økonomistyring i staten kap 2.4.

3.2 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottakere

Kommunen skal kontrollere informasjonen mottakeren sender inn som har betydning for søknadsbehandlingen. Kommunen skal videre kontrollere eventuelle rapporter som tilskuddsmottakeren senere sender inn om måloppnåelsen. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres på en tilfredsstillende måte.

Kontrollen skal tilpasses den enkelte tilskuddsordninga og målet med den. Kontrollen skal ha et rimelig omfang i forhold til nytten og kostnadene ved kontrollen.

Kommunen en skal kartlegge henholdsvis risiko for at det oppstår feil på grunn av problemer med fortolkning av tilskuddsvilkårene og risiko for uregelmessigheter. Ut fra en vurdering av det samlede risikonivået og hva som er de vesentligste risikomomentene, skal det fastsettes hvilke kontrollpunkter som er mest aktuelle, og hvem som skal foreta kontrollen.

3.3 Kontroll med fagsystemene

Landbruksdirektoratets elektroniske systemer har tilgangskontroller som sikrer systemets funksjoner og data mot uautorisert endring. Kommunen har en viktig oppgave med å kontrollere og følge opp tilgangene som gis til kommunens ansatte. Tjenstlig behov skal ligge til grunn for tilgangene. Det er Statsforvalter som godkjenner og administrerer tilgangene. Kommunen skal så raskt som mulig melde til Statsforvalter om tjenstlige behov for tilganger, og om endringer, f.eks. når noen slutter, endrer ansvarsområde, går ut i permisjon osv. Meldingen skal være skriftlig og begrunnes slik at Statsforvalter kan vurdere behovet og hvilke tilganger som dekker dette.

Se nærmere under kapittel 2 og hver tilskuddsordning om hvilke fagsystemer som er aktuelle.

3.4 Rapportering om sikkerhetsbrudd og svakheter ved Landbruksdirektoratets elektroniske tjenester

For å håndtere sikkerheten i de elektroniske fagsystemene på en god måte, har Landbruksdirektoratet behov for at brukerne hos kommunene varsler om svakheter og sikkerhetsbrudd som oppdages.

- En svakhet i et IT-system er en egenskap ved IT-systemet som potensielt kan utnyttes, slik at det oppstår uønskede hendelser. Svakheten kan utnyttes både ved uhell, av personer som i utgangspunktet ikke forsøker å skape problemer, og av personer med uhederlige hensikter.
- Et brudd på informasjonssikkerhet er når det oppstår en uønsket hendelse som gjør at tilgjengelighet, integritet eller konfidensialitet for informasjon ikke lenger er tilstrekkelig ivaretatt.

Sikkerhetsbrudd og svakheter rapporteres ved å sende e-post til:
sikkerhet@landbruksdirektoratet.no.

Med hilsen

Tore Bjørkli (e.f.)
landbruksdirektør
Landbruksavdelingen

Marit Røstad
seniorrådgiver
Seksjon jordbruk og mat

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

- 1 Tildeling av tilskuddsmidler til skogbrukstiltak i Trøndelag 2022
- 2 Skjema oversendelse av vedtak NMSK tilskuddssatser
- 3 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket - rammer og prioriteringer 2022
- 4 Vedlegg drenering - tildelingsbrev 2022
- 5 Tiltak i beiteområder - rammer og prioriteringer 2022

Kopi til:

Landbruksdirektoratet Postboks 1450 Vika 0116 OSLO

Likelydende brev sendt til:

Frøya kommune	Postboks 152	7261	SISTRANDA
Inderøy kommune	Vennalivegen 7	7670	INDERØY
Midtre Gauldal kommune	Rørsosveien 11	7290	STØREN
Namsos kommune	Stavarvegen 2	7856	JØA
Orkland kommune	Postboks 83	7301	ORKANGER
Trondheim kommune	Postboks 2300 Torgarden	7004	TRONDHEIM
Ørland kommune	Postboks 43	7159	BJUGN
Heim kommune	Trondheimsveien 1	7200	KYRKSÆTERØRA
Holtålen kommune	Bakkavegen 1	7380	ÅLEN
Selbu kommune	Gjelbakken 15	7580	SELBU
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Levanger kommune	Postboks 130	7601	LEVANGER
Lierne kommune	Heggvollveien 6	7882	NORDLI
Malvik kommune	Postboks 140	7551	HOMMELVIK
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Rindal kommune	Rindalsvegen 17	6657	RINDAL
Tydal kommune	Tydalsvegen 125	7590	TYDAL
Flatanger kommune	Lauvsneshaugen 25	7770	FLATANGER
Grong kommune	Postboks 162	7871	GRONG
Indre Fosen kommune	Postboks 23	7101	RISSA
Leka kommune	Leknesveien 67	7994	LEKA

Osen kommune	Rådhusveien 13	7740	STEINSDALEN
Overhalla kommune	Svalivegen 2	7863	OVERHALLA
Steinkjer kommune	Postboks 2530	7729	STEINKJER
Frosta kommune	Fånesvegen 1	7633	FROSTA
Høylandet kommune	Vargeia 1	7877	HØYLANDET
Melhus kommune	Rådhusveien 2	7224	MELHUS
Namsskogan kommune	R. C. Hansens vei 2	7890	NAMSSKOGAN
Meråker kommune	Rådhusgata 7	7530	MERÅKER
Nærøysund kommune	Postboks 133, Sentrum	7901	RØRVIK
Røros kommune	Bergmannsgt. 23	7374	RØROS
Verdal kommune	Postboks 24	7651	VERDAL
Skaun kommune	Postboks 74	7358	BØRSA
Snåasen Tjilte/ Snåsa kommune	Sørsivegen 6	7760	SNÅSA
Hitra kommune	Rådhusveien 1	7240	HITRA
Raarvihken Tjilte/ Røyrvik kommune	Røyrvikveien 5	7898	LIMINGEN
Rennebu kommune	Myrveien 1 Berkåk	7391	RENNEBU
Stjørdal kommune	Postboks 133 / 134	7501	STJØRDAL